

12/9

Folkomröstning

Socialdemokraterna har kravet på folkomröstning på sitt program. Men de har inte arbetat för detta krav, tvärtom, det var andra partier som gick i spetsen då riksdagen i våras begärde utredning av frågan. För folkpartiet framstår folkomröstningen som den viktigaste och värdefullaste reform som behövs inom svensk folkstyrelse. Den rådgivande folkomröstningen vi redan har är inte tillräcklig; den kan tillgripas blott efter beslut av riksdagen — vars arbete det just gäller att kontrollera — och har kommit till användning blott en enda gång, för tjugusex år sedan.

Folkomröstningens värde framstår klart just i dessa dagar. Många väljare slits mellan olika motiv. Skall de efter

gamla vanan rösta socialdemokratiskt? Eller skall de rösta med folkpartiet och därmed slå fast att de inte vill ha socialisering och att de tror på samverkan i regeringen mellan alla demokratiska partier? Resultatet av valet blir under alla förhållanden så tillvida oklart som man inte vet vilka motiv som varit bestämmande för valmännen. Det är mycket sannolikt att exempelvis en socialdemokratisk majoritet i riksdagen av partiet utnyttjas till socialiseringsåtgärder, trots att med säkerhet en majoritet bland folket inte finns för socialisering. Det

är nästan givet att en socialdemokratisk majoritet leder till fortsatt enpartivälde, trots att med säkerhet en majoritet av folket är anhängare av samlingsregering.

Funnes folkomröstning, vore dessa svårigheter vida mindre. Valets betydelse bleve inte så oerhörd som nu, och samtidigt kunde man få klart för sig vad valet egentligen innebar. Den rena lögnpropagandan vid sidan av alla sakfrågor bleve nära nog meningslös, ty en majoritet vunnit med sådana metoder kunde inte lura på folket beslut som flertalet ogillade. Samverkan mellan partierna skulle — om folkomröstningar kompletterade valen den 19 september — bli en juridisk, inte blott en moralisk skyldighet, en säker spärr skulle upprättas mot fortsättning av regleringspolitiken, och partierna skulle tvingas att diskutera sakfrågorna. Det erkännes gärna att denna reform skulle vara i folkpartiets intresse — helt enkelt därför att folkpartiet i de aktuella sakfrågorna företräder svenska folkets majoritet.